

Stockholm den 12 december 2018

R-2018/1749

Till Justitiedepartementet

Ju2018/04065/L4

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 12 september 2018 beretts tillfälle att avge yttrande över delbetänkandet Kamerabevakning i brottsbekämpningen – ett enklare förfarande (SOU 2018:62).

Överväganden

Advokatsamfundet konstaterar att ett förslag om lagstiftning som innehåller åtgärder, som kan underlätta för kamerabevakning i brottsbekämpande syfte, som utgångspunkt inger viktiga och klara betänkligheter ur ett rättssäkerhetsperspektiv.

För det fall tillståndsplikten tas bort för vissa brottsbekämpande myndigheter är det därför viktigt att det sker en noggrann och reell proportionalitetsavvägning i samband med att varje enskilt beslut om kamerabevakning fattas. Det är därför centralt att höga krav ställs på beslutsfattarnas kompetens och på beslutsdokumentationen i varje enskilt fall. Genom höga krav på noggrann dokumentation säkerställs att en granskning i efterhand kan ske och att det vid en sådan granskning går att se om några felaktiga beslut har fattats.

Det är också centralt att det genom ordentlig dokumentation säkerställs att inga ”anonyma” beslut kan fattas och att det beträffande varje enskilt beslut alltid går att gå tillbaka och se vilka/vilken befattningshavare på myndigheten, som har fattat beslutet och är ansvariga för detta. Beslutsfattandet får inte reduceras ner till att det blir fråga om att lägre befattningshavare sätter ett kryss i en ruta på en blankett.

Därigenom säkerställs att en adekvat tillsyn kan genomföras och det går också att utkräva personligt ansvar vid felaktigheter.

När det gäller vilka tjänstemän inom de olika brottsbekämpande myndigheter som ska ha rätt att besluta om kamerabevakning, anser Advokatsamfundet att det ska krävas att de tjänstemän som betros med att fatta beslut dels ska ha en viss lägsta tjänsteställning, dels ha genomgått särskild utbildning. Tjänstemännen bör enligt Advokatsamfundets uppfattning minst ha följande tjänsteställning:

<u>Myndighet</u>	<u>Lägsta tjänstegrad</u>
Polismyndigheten	Polismästare/polisöverintendent
Tullverket	Grupp IV (säkerhetschef, beredskapschef, chef operativ ledning m.fl.)
Kustbevakningen	Kustbevakningsdirektör

Vidare anser Advokatsamfundet att det är viktigt att sanktionsavgifter i förekommande fall sätts på en hög nivå och att eventuellt utgående av sanktionsavgifter ska belasta aktuell myndighets budget. Därigenom inskräps vikten att korrekta beslut fattas baserade på noggranna proportionalitetsavvägningar.

Eftersom förslagen förmodligen kommer leda till ökad kamerabevakning, kommer också de brottsbekämpande myndigheter att komma i åtnjutande av mer s.k. överskotts-information. För att säkerställa att kamerabevakningen inte missbrukas för att erhålla information, som inte ska erhållas genom kamerabevakning och för att säkerställa skyddet för den personliga integriteten, anser Advokatsamfundet att de brottsbekämpande myndigheterna inte ska få använda överskottsinformation annat än i de fall och på det sätt som gäller vid hemlig kameraövervakning jämlikt 27 kap. 23 a § rättegångsbalken.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Anne Ramberg